

slovenski paralelki I. gimn. razreda — vendar-le to, da se je število učencev v teh oddelkih memo minulega leta zelo zmanjšalo. Ko so stariši za I. razred namenjenih otrok brali v gimnaziji nabito naznanilo vodstva, da se v slovenske paralelke ne prejema več učencev, razšli so se tako zbegani stariši nevoljni na vse vetre in ni dvomiti, da se je s to naredbo marsikak učenec odrinil za zmeraj od učenja. — V tej zadevi storil je, kakor čujemo, deželni šolski svet korake, ki so zanj mogoči, daljne delo ostane našim državnim poslancem. — Ne dvomimo, da bodo poslanci tudi vsi brez izjeme v tej zadevi storili svojo dolžnost.

Čuditi se moramo, da je glede postopanja zoper ministra G a u t s c h - a, tukajšnji stareji slovenski dnevnik o razjarjenosti svoji, zagazil na krivo pot. Zdelo se mu je namreč potrebno, brco dati ljubljanskemu državnemu poslancu grofu H o h e n w a r t - u, dati brco z očitanjem: „da jim je dosedanje, niti platonično zastopanje le na kvar.“

Mi nočemo ponavljati že rečenega in ne segati v preteklost na približno enako očitanje. Toliko pa lahko rečemo, da oni, ki poznajo načela, zasluge in delovanje grofa Hohenwarta, ki stoji na čelu sedanje državnozbornske večine, o njem vse drugače sodijo; prav tako so sodili tudi ljubljanski volilci, ki so mu ponudili mandat prostovoljno. — Najbolj pa moramo obsojati tako krivo očitanje v sedanjem trenutku, ko pripada vodju večine državnega zbora imenitna pa tudi teška naloga, vso večino združiti k složnim korakom zoper člena, ki je prišel v tako očividno nasprotje s programom in načeli sedanje vlade in večine poslancev.

Pred tako akcijo treba je vsakemu posebej skrbeti, da stranka naša ostane cela in neomahljiva, potem ji je vspeh gotov. Ako' pa kedo misli, da z rušenjem lastne stranke in celó z neopravičenim očitanjem lastnim vodijem, tak dela za nasprotnike naše, ne za nas. — Pazimo toraj, da vedno ločimo nasprotnike naše od najboljših prijateljev, da ne bode med nami samimi — grobokopov naših idealov!

— Visoki gostje v Postojni. Minulo soboto opoldne dospela je v Postojno s posebno najetim vlakom blizo 100 oseb broječa družba od angleške mornarice, ki je bila minuli teden v Trstu. Med obiskovalci postojnske jame bili so namreč kraljeve visokosti vojvoda in vojvodica Edinbourška, princ Waleski in marquis of Lorne. Pri vhodu v jamo izročila je hčerka gosp. župana Vičiča vojvodici šop cvetic. V plesni dvorani jame zagodla je pri prihodu gostov tam čakajoča godba angleško ljudsko himno. — Vrnivši se iz jame obedovala je družba in se krog 1/24. popoldne vrnila nazaj v Trst.

— Vreme. Sinoči deževalo je v Ljubljani in okolici prav izdatno. Po dežju začela je pihati rezka burja.

— Odbor kranjske škofije za slavljenje papeževe zlate maše zboroval je minulo nedeljo pod predsedništvom gosp. prelata dr. Čebaškega ter je med drugim sklenil, procesijo prirediti v ta namen za drugo (roženkransko) nedeljo z Ljubljane in okolice na Dobrovo. Nada je

bila izrečena, da se tudi gospod knezoškof dr. Jakob Misija, katerega bode odbor za to naprosil, vdeleži te slovesnosti.

— Gospod dr. Vladimir Globočnik, sin znanega gospoda svetovalca c. kr. deželne vlade kranjske, imenovan je pri c. kr. finančnemu vodstvu v Trstu za davkovskega nadzornika.

— Deželni zakonik kos XVI., izdan dne 15. septembra, št. 22, obsega zakon z dne 5. avgusta, s katerim se izdaja občinski red in občinski volilni red za deželno stolno mesto Ljubljano.

Kos XVII., izdan dne 16. septembra, obsega razglasilo c. kr. deželnega predsednika za Kranjsko z dne 3. septembra št. 2517, o pobiranju deželne priklade za tekoče leto; — kos XVIII., izdan dne 17. septembra št. 24, pa obsega zakon z dne 5. avgusta, veljaven za vojvodino kranjsko, s katerim se uvaja samostojna deželna naklada na porabo žganih opojnih pijač.

Novičar iz domačih in tujih dežel.

Z Dunaja. — Začetkom družega tedna meseca oktobra ima se po novejših poročilih pričeti državni zbor, ter se ima nadaljevati tudi med zborovanjem delegacij. O zborovanju deželnih zborov čuje se, da se prične krog srede meseca decembra ter imajo trajati do zadnjih dni meseca januarija prihodnjega leta. — Kot znamenje značaja Dunajčanov omeniti je, da je poslanec dr. Kronawetter v volilnem shodu med glasnim odobravanjem svojih volilcev ojstro obsojal ravnanje naučnega ministra Gautsch-a nasproti Čehom in izrekoma nasproti Slovencem. — Ako uže nam nikdar prijazni Dunajčani o ravnanju ministrovem tako ojstro sodijo in nas duševno podpirajo, potem se stvar sama uže dosti obsoja, in smemo pričakovati, da bode tudi dejansko obsojena.

Omeniti nam je tudi še enega pomenljivega glasu o čeških razmerah. Glasilo unanjega ministerstva „Fremdenblatt“, pri katerem pa imajo nasprotniki sedanje državnozbornske večine odločilno besedo, kateri se zato tudi ne privošči nikdar prijazna beseda, — piše o najnovejši izjavi dr. Riegerjevi o spravi z Nemci na Českem: dr. Rieger je v tej izjavi pokazal ključ, po katerem bi se mogle razmere predrugačiti v soglasno delovanje obeh narodov. On hoče ustanoviti varstvo zoper žaljenje pravice po večini glasov nasproti manjšinam. Ako bi tedaj z glasovanjem po kurijah (narodnih oddelkih) tudi ne odstranilo vseh težav, pa vendar-le bi se moralo razpravljati to vprašanje. Terjatve Nemcev so se zadnji čas tako narastle, da jih uže ni prav spoznati. — Ako Nemci nočejo pripoznati češkega državnega prava, jim tega tudi ni treba, ker to ni o državnem interesu. — Konečno prigovarja ta list, opustiti teoretično pravdanje, ali bolj opravičeno to ali drugo nasprotno prepričanje, temveč razprave omejiti na praktična vprašanja razprave.

Ogerska. — Velike vojaške vaje nadaljujejo se tukaj in se obračajo sedaj proti Erdeljski. Cesar, ki je ves čas pri vajah navzoč in se osebno prepričava, koliko

redna vojna, koliko honvedi (ogerska deželna bramba) pešcev in konjиков zna in premore, takoj na mestu izreka svojo sodbo s pomočjo vojaških strokovnjakov ter pohvali, kar je hvalevrednega, in, ako ne kara, vsaj ne pohvali javno, kar je pomanjkljivega in napačnega. Prejšnja leta se je iz zaupnih virov vedno čulo, da so honvedi malo prida in da je cesar vojaškim krogom nasproti očitno izrekel, letos si prizadevajo vsaj ogerski listi hvaliti honvede, kako so urni v svojem premikanju od kraja do kraja bodi-si peš ali na konjih.

Nemška. — Cesar vrnil se je s Stettina nazaj v Berolin, ne da bi se bila z ruskim carom videla. — Iz za kulis si politiki šepetajo, časnikarji pa to skrivnostno naznanjajo, da to pomenja zmago ruske politike zoper Nemško, oziroma nevspeh Bismarkov nasproti Giersu. — Gotovo je, da si je Bismark prizadeval, oba cesarja neki spraviti skupaj, da bi se zagotovil bodisi prijateljstva Ruske, ali vsaj preprečiti zvezo Ruske s Francosko. Ruska pa, ki je ravno to poletje prejela toliko udarcev od Nemške pri vrednosti in trgovanju s svojimi državnimi obligacijami, ki še ni pozabila razlike med St. Stefansko in berlinsko pogodbo, odgovorila je tihoma, pa glasno, da si hoče ohraniti po vsem pristo roko svojega dejanja, to je: ako treba, zavezati se tudi z nasprotniki Nemške.

Trst. Angleška vojna mornarica, ki se je tukaj nekaj dni mudila, bila je pozdravljena z veliko presrečnostjo, enako v mestu Tržaškem, kakor v Postojni in Ogleju. Da pa angleški politični krogi teh pozornosti nimajo samo za navadno uljudnost, kaže sodba veljavnega angleškega lista „Times“, kateri omenjajoč prijaznega sprejema trdi, kolikega pomena bi bila v gotovih slučajih zveza Angleške z Avstrijsko in Laško, izrekoma gledé političnih prememb v bližini izhodnega dela medzemeljskega morja.

Francoska. — Glavar naravnih dedičev francoskega kraljestva — grof Pariški se je zopet oglasil z manifestom, ki ima skromni naslov: poduka za monarhiške poslance francoske zbornice. — V manifestu kliče kraljevi sin Francozom: ljubite svojo domovino, ne prizadevajte republikanski vladi nikakoršnih zadreg. Skušnja pa nas uči, da republika ne najde zaveznikov, da bi prišla kedaj do v Evropi ji pristoječe veljave. Zato povrnila se bode zopet s splošnim pritrjenjem francoskega ljudstva po neizogibnem prevratu monarhija. — Ta manifest Orleančana prišel je kot blisk iz jasnega neba francoski, pa tudi drugim državam, izrekoma Nemški. — Francozi prepričali so se izrekoma preteklo zimo, da si Bismark igra s francosko, kakor mačka z miško, on jim narekuje vlado, ministerske spremembe, on je pri dogodbi Schnaebele pokazal, da sam sme vse, in da je Boulanger, vročokrvni vojni minister, moral zapustiti svoje mesto, je bilo Bismarkovo delo, enako skrbi on za to, da francoska nikdar ne pride do stalne vlade in do moči.

K temu vsemu pripomore mu republikanska vlada. Da Bismark nikakor noče francoskega „kraljestva“, ker bi postala v tej Francoska premogočna, ker bi si tako lahko dobila pri drugih evropskih državah zaveznikov; to pokazala je neovrgljivo znana pravda zoper nemškega poslanika grofa Arnima.

V očigled sedanjih razmer na Francoskem, kjer se ministerstvo mora opirati na 200 glasov monarhistov, bil je v resnici utis manifesta velikansk.

Bolgarska. — Vriš prvega naskoka nasprotnikov sedanjega vladarstva polegel se je nekoliko, nasprotni listi nehali so izhajati in domoljubne izjave ponavljale so se povodom obletnice združenja izhodnje Rumelije z Bolgarsko. — Poskušnja, ruskega generala Erenrotha poslati v Bolgarsko, je videti premagana. — Z Nemško imela je Bolgarska nekaj zamere zaradi razžaljenja njenega konzula v Ruščuku, pa ta stvar je sedaj uže srečno poravnana. — O tem, kar ima Bolgarska za prihodnje pričakovati, sodi se, da se javno nobena vlast ne bode mnogo brigala za njo, nevarni bi ji bili samo notranji nemiri, in ako bode vlada znala te zabraniti, dobil bode Coburžan dosti časa, pokazati svojo vladarsko spretnost.

Ruska. — Povodom godu ruskega cara podeljene so bile odlikovanja tamošnjim, deloma tudi politično pomenljivim osebam, tako med drugim tudi bivšemu kandidatu za bolgarski prestol knezu Nikolaju Minigrelskemu.

Car namerava še čez polovico drugega meseca ostati na Danjskem.

Turški poslanik Schakir paša podal se je za štirinajst dni v Krim.

Politični krogi sodijo, da Ruska namerava sedaj Turško zopet oestro potirjati za plačanje še vedno dolžne vojne odškodnine iz leta 1877. — Morebiti bode potem bolj ubogljiva proti Ruski.

Žitna cena

v Ljubljani 17. septembra 1887.

Hektoliter: pšenice domače 6 gold. 17 kr. — banaške 7 gold. 40 kr. — turšice 4 gold. 55 kr. — soršice 5 gold. 85 kr. — rži 4 gold. 22 kr. — ječmena 3 gold. 25 kr. — prosa 4 gold. 6 kr. — ajde 4 gold. 74 kr. — ovsa 2 gold. 60 kr. — Krompir 2 gold. 23 kr. 100 kilogramov.

V Kranji 19. septembra.

Hektoliter: Pšenica 6 gold. — kr. — Rrž 4 gold. 86 kr. — Oves 2 gold. 60 kr. — Turšica 4 gold. 87 kr. — Ječmen 4 gold. 39 kr. — Ajda 4 gold. 55 kr. — Slama 100 kilogr. 1 gold. 60 kr. — Seno 2 gold. — kr. — Špeh 1 kilogr. 62 kr.